

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/3/2016
Identifikačné číslo spisu: 1015202091
Dátum vydania rozhodnutia: 26.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1015202091.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Eriky Čanádyovej v právnej veci žalobcu: N. O., Z., zastúpený advokátom JUDr. Jánom Vicianom, Prievozská 14/A, Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, Kutuzovova 8, Bratislava, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 26. októbra 2015, č. SEĽUZ-43-43-2/2015, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 1. júna 2016, č.k. 2S/285/2015-85, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 1. júna 2016, č.k. 2S/285/2015-85, p o t v r d z u j e .

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) zamietol žalobu s poukazom na § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorým sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného z 26. októbra 2015, č. SEĽUZ-43-43-2/2015, ktorým žalovaný odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia č. VÚSZ-41787-1/2015 zo 17. augusta 2015. Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia podľa § 103 ods. 2 v spojitosti s §137 ods. 3 zákona č. 328/2002 Z.z. žalobcovi nepriznal výsluhový dôchodok.

Krajský súd mal za preukázané, že žalobca bol dňa 30. septembra 1990 prepustený zo služobného pomeru vojaka z povolania na vlastnú žiadosť z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Prvá žiadosť o výsluhový dôchodok zo dňa 15. februára 2006 bola zamietnutá z dôvodu nesplnenia hmotnoprávnej podmienky 20-tich rokov služby. Druhú žiadosť o výsluhový dôchodok si žalobca uplatnil dňa 20. apríla 2011 a dávku žiadal priznať spätne od roku 1998. Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia rozhodnutím č. VÚSZ-41787-1/2015 zo dňa 18. augusta 2015 podľa §103 ods. 2 v spojení s §137 ods. 3 zákona č.

328/2002 Z.z. nepriznal výsluhový dôchodok z dôvodu, že ku dňu ukončenia služobného pomeru žalobca odslúžil 18 rokov vojenskej služby, a teda nespĺnil hmotnoprávnu podmienku na priznanie tejto dávky. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie. Žalovaný preskúmaným rozhodnutím č. SEĽUZ-43-43-2/2015 zo dňa 26. októbra 2015 odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové rozhodnutie potvrdil.

Z obsahu žaloby, vyjadrení účastníkov konania a z administratívneho spisu žalovaného krajský súd ďalej zistil, že v roku 1969 podal žalobca prostredníctvom zákonných zástupcov žiadosť o dobrovoľný vstup do vojska z titulu štúdia na Vojenskej strednej škole tankovej a automobilovej techniky v H. Podrobil sa odvodu a bol uznaný ako schopný „A“, čím sa s poukazom na § 20 ods. 4 zákona č. 92/1949 Zb. branného zákona stal vojakom mimo činnnej služby a s poukazom na § 21 ods. 1 branného zákona sa dňom odvedenia stal vojakom, ktorý sa do nastúpenia základnej služby sa označoval „odvedenec“. Pre nárok na výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z.z. v znení účinnom do 30.04.2013 sa vyžadovalo splnenie podmienky výkonu služby v trvaní aspoň 15 rokov, v znení účinnom od 01.05.2013 sa vyžaduje trvanie aspoň 25 rokov. Táto hmotnoprávna podmienka ustanovená v § 38 zákona č. 328/2002 Z.z. sa však vzťahuje na profesionálnych vojakov prepustených za účinnosti tohto zákona. Nároky vojakov prepustených za platnosti predošlých právnych predpisov upravoval zákona č. 114/1998 Z.z., ktorý v §91 ods. 2 stanovil hmotnoprávnu podmienku 20-tich rokov služby v I. alebo II. kategórií funkcií na priznanie nároku.

Nakoľko žalobca dňa 24. júna 1986 vlastnoručne podpísal výkaz dôb a kategórií funkcií v ozbrojených silách, svojim podpisom vyjadril súhlas s údajmi, ktoré v ňom boli uvedené. Z výkazu vypracovaného Vojenskou katedrou Vysokej školy ekonomickej C. mal krajský súd za preukázané, že doba zamestnania a služobného pomeru žalobcu bola stanovená takto:

- od 01.09.1970 do 31.07.1972 - štúdium vo vojenskej škole, doba občianskeho zamestnania, III. pracovná kategória
- od 01.08.1972 do 31.07.1974 - základná vojenská služba vo vojenskej škole, I. kategória funkcií
- od 01.08.1974 do 30.11.1979 - praporčík z povolania, I. kategória funkcií
- od 01.12.1979 do 31.12.1985 - praporčík z povolania, II. kategória funkcií
- od 01.01.1986 do 30.09.1990 - praporčík z povolania, II. kategória funkcií

Vzhľadom na zistené, krajský súd konštatoval správnosť postupu žalovaného správneho orgánu s príslušnými ustanoveniami § 91 ods. 2 zákona č. 114/1998 Z.z., §§ 129, 130 ods. 1 a §132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb.. Na základe vykonaného dokazovania konštatoval, že žalobca bol odvedený dňa 16. novembra 1971 vo veku 17 rokov; na základnú vojenskú službu nastúpil dňa 14. augusta 1972, vo veku 17 rokov a 9 mesiacov a bol zaradený do III. ročníka VSOŠ. Dňa 16. augusta 1972 zložil vojenskú prisahu. Prijatím žalobcu na štúdium na VSOŠ po skončení povinnej školskej dochádzky mu v roku, v ktorom dovŕšil 17. rok veku, vznikla branná povinnosť podľa branného zákona .

Krajský súd, vychádzajúc z dikcie ustanovení § 2 ods. 2, § 15 ods. 1, 2, §20 ods. 1, 2 branného zákona a podľa bodu č. 1 Prílohy č. 3 k Smernici záverom konštatoval, že štúdium žalobcu v 1. a 2. ročníku VSOŠ nie je možné považovať ani za základnú vojenskú službu, ani za ostatnú vojenskú službu podľa § 132 ods. 1 písm. b/ zákona č. 100/1988 Zb. Činnosť vykonávaná žalobcom ako žiakom 1. a 2. ročníka VSOŠ nebola výkonom vojenskej služby, nakoľko ju vykonával pred nástupom na základnú vojenskú službu, ktorú vykonával v 3. a 4. ročníku štúdia. Ďalším dôvodom, prečo žalobcovi nemohlo byť štúdiom v 1. a 2. ročníku na VSOŠ započítané ako vojenská služba bola skutočnosť, že v zmysle § 130 ods. 1 veta práv zákona č. 100/1988 Zb. mohol byť do I. alebo II. pracovnej kategórie zaradený iba vojak z povolania, čo žalobca v tom čase nebol. Vojakmi z povolania sú v zmysle § 24 ods. 1 zákona č. 76/1959 Zb. praporčíci, dôstojníci a generáli, ktorí vykonávajú vojenskú službu ako svoje povolanie v služobnom pomere, do ktorého boli prijatí na vlastnú žiadosť po vykonaní základnej (náhradnej) služby. Z uvedeného vyplýva, že žalobca ako žiak VSOŠ počas štúdia nemohol byť vojakom z povolania, nakoľko do služobného pomeru vojaka z povolania mohol byť prijatý až po vykonaní základnej (náhradnej) vojenskej služby. Doba vojenskej činnnej služby žalobcu bola ku dňu skončenia služobného

pomeru, t.j. k 30. septembru 1990 v trvaní 18 rokov a 2 mesiace. Podmienku 20-tich rokov vojenskej služby v I. a II. kategórii nevyhnutnú na priznanie nároku na výsluhový dôchodok preto nesplnil.

Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že údaje uvedené vo vojenskej knižke preukazujú výkon vojenskej činnnej služby od 1. septembra 1970, nakoľko aj obdobie od 1. septembra 1970 do 31. júla 1972 je evidované ako vojenské vzdelanie a záznam o vojenskej činnnej službe krajský súd uviedol, že podkladom rozhodujúcim pre posúdenie nároku na dávku sociálneho zabezpečenia nie je vojenská knižka, ale Výkaz dôb a kategórií funkcií. Zhodne s názorom žalovaného krajský súd ďalej uviedol, že skutočnosť, že Sociálna poisťovňa neeviduje dobu štúdia od 1. septembra 1970 do 31. júla 1972 ako občianske zamestnanie v III. pracovnej kategórii, nepotvrďuje, že táto doba bola dobou služobného pomeru. V tejto súvislosti krajský súd poukázal aj na rozsudok Okresného súdu Bratislava I. č.k. 19C/122/2010-197 z 20. novembra 2012 vo veci žaloby o určenie povinnosti započítania doby štúdia žalobcu na VSOŠ na účely dôchodkového poistenia, ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 8Co 313/2013-227 zo dňa 8. apríla 2014 ako vecne správny. Záverom dodal, že absencia dokumentov založených do spisu žalobcom na pojednávaní - výpis vysvedčenia z 9. ročníka základnej školy, žiadosť o prijatie na VSOŠ podpísaná rodičmi žalobcu, výkaz o štúdiu na VSOŠ, Výpis z výkazu dôb a funkcií Vysokej školy ekonomickej a potvrdenie Obvodnej vojenskej správy C. V. zo dňa 22. septembra 1990 o vydaní vojenskej knižky, nebola spôsobilá vyvolať nezákonnosť napadnutého rozhodnutia ani jeho zmenu, nakoľko tieto dokumenty nepreukazujú splnenie podmienok žalobcom na priznanie nároku na výsluhový dôchodok.

O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a v konaní neúspešnému žalobcovi právo na ich náhradu nepriznal, ani žalovanému, ktorý podľa ustálenej judikatúry nemá v takomto prípade právo na náhradu trov konania.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie žiadajúc rozsudok krajského súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

V dôvodoch odvolania žalobca podrobne poukázal na obsah rozhodnutí správnych orgánov, na svoju žalobu ktorou namietol jednak závery prvostupňového správneho orgánu ako aj žalovaného a podrobne poukázal aj na rozsudok krajského súdu s ktorým sa nestotožnil pre vady, ktoré mali podľa jeho názoru za následok nesprávne posúdenie a rozhodnutie vo veci. Podstatné námietky sa týkali posudzovania hmotnoprávnej podmienky 20 rokov v I. alebo II. kategórii potrebnej na priznanie nároku žalobcu na výsluhový dôchodok. Za zmätočný považoval záver krajského súdu, že štúdiom 1. a 2. ročníka VSOŠ nemohlo byť započítané ako vojenská služba z dôvodu, že v zmysle §130 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. mohol byť do I. alebo II. pracovnej kategórie zaradený iba vojak z povolania, čo v tom čase nebol, keďže s poukazom na § 24 ods. 1 zákona č. 76/1959 Zb. vojakmi z povolania sú práporčiaci, dôstojníci a generáli, ktorí vykonávajú vojenskú službu ako povolanie v služobnom pomere. V uvedenej súvislosti namietal posúdenie predpísaných náležitostí Výkazu dôb zavedený Vojenskou katedrou VŠE C. v zmysle SMERNICE a tvrdil, že tento nemá žiadnu výpovednú lehotu z viacerých dôvodov. K dispozícii má Výpis z Výkazu dôb z 25. septembra 1990, vystavený Vojenskou katedrou VŠE C., ktorý potvrdzuje odpracovanú dobu 18 rokov a 2 mesiace v I. a II. kategórii, neobsahuje odpracovanú dobu občianskeho zamestnania v III. pracovnej kategórii. Podľa bodu A. všeobecné ustanovenie čl. 3 SMERNICE rieši povinnosť žalovaného vypracovať ústrižok k Výkazu dôb určený pre spracovanie vstupných dát do automatizovaného informačného systému a k upresneniu kádrovej evidencie (Príloha č. 5 SMERNICA). Ústrižok sa vyplňuje len pre vojakov z povolania, ktorý boli prijatí do služobného pomeru do 31. decembra 1985, tzn. povinnosť žalovaného spracovať ústrižok k Výkazu dôb sa vzťahovala aj na žalobcu. V zmysle bodu A čl. 4 SMERNICE Výkaz dôb spracováva útvar, kde vojak z povolania 1. januára 1986 vykonáva funkciu. V zmysle bodu A, čl. 20 Smernice sa ústrižok k Výkazu dôb vyplní v jednom výtisku. Ústrižok bol vyhotovený len v jednom exemplári, ktorý bol povinný uchovať rezort

obrany v kádrovom materiálu žalobcu. V ďalších dôvodoch poukázal na znenie prílohy č. 5 SMERNICE, bod 2 písm. b/ kde sa okrem iného uvádza, že ostatná vojenská služba - uvedenie sa veškerá doba strávená vo vojenských školách pri príprave na službu vojaka z povolania pred prijatím do služobného pomeru vojaka z povolania. Žalobca v žalobe namietol nesplnenie tejto povinnosti žalovaným, v jeho kádrovom materiáli chýba ústrižok z Výkazu dôb, v dôsledku čoho došlo k porušeniu povinnosti žalovaného pri spracovaní Výkazu dôb, čím je spochybnená relevantnosť tohto dokladu spracovaného vojenskou katedrou VŠE C.. Z dôvodu, že sa s touto námietkou sa krajský súd vo svojom rozsudku vôbec nevysporiadal, žalobca zásadne namieta voči záveru krajského súdu, ktorý mal za preukázanú dobu od 1. septembra 1975 do 31. júla 1972 vykázanú ako dobu občianskeho zamestnania v III. pracovnej kategórii. V nadväznosti na uvedený odvolací dôvod citoval znenie ustanovenia § 13, § 14 ods. 1, § 20 ods. 1, 4, § 21 ods. 1 branného zákona. V odôvodnení rozsudku krajského súdu tiež absentuje vysporiadanie sa s argumentáciou o dobrovoľnom vstupe žalobcu do vojska v roku 1969, na základe čoho sa podrobil odvodu, bol uznaný ako schopný „A“ (uviesť dátum odvodu 9. september 1970), čím splnil podmienky zákonné pre dobrovoľné prijatie služobnej povinnosti. S poukazom na § 20 ods. 4 branného zákona sa stal vojacom mimo činnnej služby a s poukazom na § 21 ods. 1 branného zákona dňom odvedenia sa žalobca stal vojacom, ktorý sa do nastúpenia základnej služby označoval výrazom „odvedenec“. V tejto súvislosti zdôraznil, že sám žalovaný ako odvolací orgán vo svojom rozhodnutí v predmetnej veci označil žalobcu počas štúdia 1. a 2. ročníka na VSOŠ v zmysle zákona ako žiaka so štatútom vojaka a v nadväznosti na túto skutočnosť považoval za absurdný záver žalovaného aj krajského súdu, že žalobca počas 1. a 2. ročníka na VSOŠ so štatútom vojaka pripravujúceho sa na budúce povolanie vojaka z povolania funkciu vykonával podľa Výkazu dôb v 1. a 2. ročníku VSOŠ občianske zamestnanie III. pracovnej kategórie. Za účelovú považoval preto aj aplikáciu prílohy č. 3 SMERNICE. Krajský súd sa a ani žalovaný sa odôvodnení rozsudku s touto námietkou žalobcu nevysporiadal. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 8Co 313/2013-227 zo dňa 8. apríla 2014 ako aj rozsudok Okresného súdu Bratislava I. č.k. 19C/122/2010-197 zo dňa 20. novembra 2012 vo veci žaloby o uloženie povinnosti započítania doby štúdia žalobcu na účely dôchodkového poistenia 19C/122/2010-197 zo dňa 20.11.2012 považoval pre účely tohto konania za bezpredmetné. Žalobca si uplatnil náhradu trov konania.

III.

K odvolaniu sa vyjadril žalovaný. Napadnutý rozsudok krajského súdu považoval za vecne správny a zákonný, vydaný v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Uviedol, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli uvedené už v žalobe a vo vyjadrení žalobcu na súdnom pojednávaní na krajskom súde. V rôznych obdobiach bola základná vojenská služba vykonávaná na VSOŠ v rôznom rozsahu. V prípade žalobcu to bol v rozhodnom období preukázateľne 3. a 4. ročník štúdia. Z toho vyplýva, že činnosť, ktorú žalobca vykonával pred nástupom na základnú vojenskú službu, nebola výkonom vojenskej služby, aj keď mohla v rôznom rozsahu a intenzite vykazovať znaky vojenskej služby alebo znaky zamestnania, ktoré odôvodňujú zaradenie do I. alebo II. pracovnej kategórie. Záverom žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 492 ods. 1, 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok - ďalej len „SSP“) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach podaného odvolania navrhovateľa (§ 246c ods. 1 veta prvá OSP a § 212 ods. 1 OSP a § 492 ods. 1,2 SSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP, § 250l ods. 2 OSP, § 492 ods. 1, 2 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP a s § 492 ods. 1, 2 SSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Podľa § 492 ods. 1 a 2 SSP, konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

(2) Odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 250l ods. 1, 2 OSP, podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

(2) Pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Predmetom odvolacieho konania v danej veci bol rozsudok, ktorým krajský súd zamietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného z 26. októbra 2015, č. SEUZZ-43-43-2/2015-OdSP. Preskúmaným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Vojenského úradu sociálneho zabezpečenia č. VÚSZ-41787-1/2015 zo 17. augusta 2015. Týmto rozhodnutím Vojenský úrad sociálneho zabezpečenia podľa § 103 ods. 2 v spojitosti s § 137 ods. 3 zákona č. 328/2002 Z.z. výsluhový dôchodok nepriznal.

Žalobca svoje odvolanie oprel o viacero námietok, za účelom riadneho prieskumu zákonosti napadnutého rozhodnutia sa musí odvolací súd primárne vysporiadať s námietkou právneho posúdenia veci, lebo toto predeterminuje správny výber právnej normy pri riešení sporu súdom.

Až pri prípadnom vyslovení ich nedôvodnosti súdom vzniká právo žalobcovi na prieskum zákonosti samotného rozhodnutia (meritórne námietky). Naopak, ak odvolací súd dôjde k záveru, že už prvé procesné resp. iné pochybenie žalovaného krajský súd nedostatočne pri kontrole zákonosti vyhodnotil a ich intenzita naplní zrušovacie dôvody uvedené zákonodarcom v ustanovení §250j ods. 2 OSP, potom preverovanie oprávnenosti ďalších námietok je v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (najmä rozsudok Ruiz Torija v. Španielsko, resp. neskôr Garcia Ruiz. Španielsko vo veci č. 230544/96 z 20.01.1999 nehospodárne. Obdobný postup je možné analogicky použiť aj vo vzťahu k argumentácii žalobcu.

Z citovanej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva jasný právny názor, že správny súd nemusí dať detailné odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale iba na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového), ale aj odvolacieho (ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia), by malo postačovať ba záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces.

V súvislosti s vyššie položenou otázkou odvolací súd uvádza, že po vyhodnotení závažnosti dôvodov vo vzťahu k rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu žalovaného s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 v spojitosti § 246 ods. 1 písm. c/ OSP konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu správnymi závermi krajského súdu, odvolací súd sa vo svojom odôvodnení obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a podľa § 219 ods. 2 OSP.

Najvyšší súd z vyžiadaného administratívneho spisu vedeného u žalovaného pod identifikačným číslom spisu VÚSZ 41787 zistil, že žalobca podal v roku 2006 na Vojenskom úrade sociálneho zabezpečenia C. žiadosť o výsluhový dôchodok. Tento úrad následne požiadal Vojenský ústredný archív v Olomouci o zapožičanie všetkých dostupných dokladov žiadateľa. Na základe vyžiadania bol Vojenskému úradu

sociálneho zabezpečenia doručený aj Výkaz dôb a kategórií funkcií (pracovných kategórií) rozhodných pri realizácii kádrových opatrení, pre zabezpečenie peňažitými dávkami podľa zákona o niektorých služobných pomeroch vojakov a pre sociálne zabezpečenie číslo 41787/9, vyhotovený Vojenskou katedrou Vysokej školy ekonomickej v C., ktorý bol spracovaný dňa 20. júna 1986 a odsúhlasený vojakom - žalobcom dňa 24. júna 1986. Z výkazu je zrejmé, že do doby občianskeho zamestnania do 18. roku veku (od skončenia povinnej školskej dochádzky) je započítané štúdium vo vojenskej škole od 1. septembra 1970 do 31. júla 1972 v rozsahu 1 rok a 11 mesiacov v III. pracovnej kategórii; do doby vojenskej služby do 18. roku veku, branný pomer je započítaná doba základnej služby vo vojenskej škole od 1. augusta 1972 do 30. októbra 1972, v trvaní 3. mesiacov v I. kategórii funkcií. Do doby vojenskej služby od 18. roku veku sú započítané: 1/ základná služba vo vojenskej škole od 31. októbra 1972 do 31. júla 1974 v trvaní 1 rok a 9 mesiacov, v I. kategórii funkcií, 2/ praporečiek z povolania od 1. augusta 1974 do 30. novembra 1979 v trvaní 5 rokov a 4 mesiace v I. kategórii funkcií a 3/ praporečiek z povolania od 1. decembra 1979 do 31. decembra 1985 v trvaní 6 rokov a 1 mesiac v II. kategórii funkcií. Žalobca službu dôstojníka z povolania ukončil 30. septembra 1990. Podľa potvrdenia o dĺžke výkonu vojenskej činnej služby výkon vojenskej služby konal celkom 18 ukončených rokov.

V zmysle § 259 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2004 v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, ktoré vznikli pred 1. januárom 2004, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Ozbrojené sily tvorí Armáda Slovenskej republiky, Vojská ministerstva vnútra a Železničné vojsko (§ 3 ods. 1 zákona č. 351/1997 Zb. branný zákon v znení účinnom do 30. júna 2002 (ďalej len „branný zákon“).

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 351/1997 Zb. branného zákona vojak ozbrojených síl je osoba, ktorá vykonáva vojenskú službu (ďalej len „vojak“).

Podľa § 6 ods. 2 branného zákona branná povinnosť vzniká 1. januára roku, v ktorom občan - muž dovŕši 18 rokov veku (ďalej len „branec“). Ak bola branná povinnosť prevzatá dobrovoľne, vzniká dňom prevzatia. Branná povinnosť trvá do 31. decembra roku, v ktorom občan dovŕši 60 rokov veku, ak ďalej nie je ustanovené inak.

Podľa § 7 ods. 1 branného zákona občan, ktorý nepodlieha brannej povinnosti, môže najskôr od 1. januára roku, v ktorom dovŕši 17 rokov veku, dobrovoľne prevziať brannú povinnosť, ak splnil podmienky ustanovené týmto zákonom (ďalej len „dobrovoľník“).

Podľa § 103 ods. 1, 2 zákona č. 328/2002 Z.z. sociálne zabezpečenie policajta alebo profesionálneho vojaka vzniká dňom vzniku služobného pomeru policajta alebo profesionálneho vojaka alebo dňom nástupu na výkon mimoriadnej služby. Nárok na dávku nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia vzniká odo dňa splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 137 ods. 3 zákona č. 328/2002 Z.z. profesionálnemu vojakovi, ktorého služobný pomer trval viac ako 15 rokov a pri skončení služobného pomeru nesplnil podmienky priznania dávky výsluhového zabezpečenia podľa doterajších predpisov, sa dávka výsluhového zabezpečenia podľa § 38 alebo 40 tohto zákona neprizná.

Odvolací súd z napadnutého rozsudku zistil, že krajský súd sa vo svojom odôvodnení rozsudku zaoberal interpretáciou ustanovenia § 24 ods. 1 zákona č. 76/1959 Zb. a nariadením náčelníka generálneho štábu Čs. ľudovej armády, 1. zástupcu ministra národnej obrany č. 11 zo dňa 2. augusta 1985, ktorým bola vydaná Smernica náčelníka správy ministra národnej obrany pre spracovanie výkazu dôb a kategórií funkcií (pracovných kategórií) rozhodných pre realizáciu kádrových opatrení, zabezpečenie peňažitými dávkami podľa zákona o niektorých služobných pomeroch vojakov a pre sociálnej zabezpečenie.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalobca bol od 1. septembra 1970 do 31. júl 1972 študentom prvého a druhého ročníka vo Vojenskej strednej odbornej škole tankovej a automobilovej techniky v H. Ďalej medzi účastníkmi konania nebolo sporné ani konštatovanie, že vo veku 17 rokov bol dňa 16. novembra 1971 odvedený; dňa 26. augusta 1972 zložil služobnú prisahu; vo veku 17 rokov a 9 mesiacov bol zaradený do III. ročníka VOSSŠ. Pre nárok žalobcu na výsluhový dôchodok, ako vojaka z povolania prepusteného zo služobného pomeru k 30. september 1990, je splnenie hmotnoprávnej podmienky 20 rokov služby. Sociálne zabezpečenie vojakov v tom čase upravoval zákon č. 114/1998 Zb. o sociálnom zabezpečení vojakov. Výsluhové sociálne zabezpečenie vojakov bolo uvedeným zákonom riešené na princípe výsluhy. Pre nárok na dávky z tohto zabezpečenia a ich výšku sa započítala len doba vojenskej služby v ozbrojených silách, prípadne predchádzajúca doba služby v ozbrojených bezpečnostných zboroch a v ozbrojených zboroch. Doba iného zamestnania sa vo výsluhovom sociálnom zabezpečení nezapočítala.

Právnym základom pre zamietnutie žaloby o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného je titul obsiahnutý v § 137 ods. 3 zákona č. 328/2002 Z.z.. Vzhľadom na protikladnú argumentáciu žalobcu bolo úlohou odvolacieho súdu preveriť oprávnenosť tohto titulu.

V súvislosti so vznikom nároku na výsluhový dôchodok a posúdením podmienky výkonu služby bolo tak, ako to správne konštatoval aj krajský súd, overiť správnosť zistení týkajúcich sa trvania služby vojaka z povolania. Žalobca bol žiakom strednej 1. a 2. ročníka VSOŠ od 1. septembra 1970 do 13. augusta 1972. Žiakom - vojakom bol až od 14. augusta 1972 do 26. júla 1974. Podľa výkazu dôb a kategórií jeho služobný pomer trval v dobe od 1. augusta 1972, kedy bol študentom tretieho a štvrtého ročníka VSOŠ a vykonával základnú vojenskú službu podľa § 20 ods. 2 písm. a/ branného zákona (č. 121/1978 Zb. ktorým bolo vyhlásené úplné znenie Branného zákona z 23. marca 1949 Zb. Podľa § 2 ods. 2 branného zákona vojenská činná služba zahrnuje základní službu (§ 27).

Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 121/1978 Zb. branný zákona základní službou

- a) jsou povinny, nejsou-li určeny k náhradní službě (§ 28), osoby, které byly odvedeny při pravidelných odvodech nebo při dobrovolných odvodech, k nimž došlo mimo dobu branné pohotovosti státu, nebo
- b) při dobrovolných odvodech za branné pohotovosti státu, neomezily-li svou služební povinnost dobrovolně převzatou na dobu války [§ 6 odst. 3 písm. b)], nebo
- c) při mimořádných odvodech, jde-li o muže odvedené v době, kdy neměly ještě pravidelnou odvodní povinnost nebo kdy by jinak pravidelné odvodní povinnosti ještě podléhali, nebo o odvedence, kteří se zavázali k základní službě, k níž nebyli povinni.

Základní služba trvá 24 měsíců a počítá se ode dne skutečného jejího nastoupení Federální ministerstvo národní obrany může do této doby započítat vykonanou mimořádnou službu nebo její část (ods. 2).

Vláda Československé socialistické republiky může dobu trvání základní služby měnit nařízením (ods. 3).

Zároveň z § 27 ods. 1 zákona č. 121/1978 Zb. vyplýva, že žalobca odvod vykonal 16. novembra 1971 a vojenskú službu nastúpil 14. augusta 1972, kedy bol zaradený do III. ročníka VSOŠ. Základná vojenská služba vo vojenskej škole, I. kategória funkcií je preto správne počítaná od 01.08.1972 do 31.07.1974.

V uvedenej súvislosti a s prihliadnutím na ideu spravodlivosti a ústavnú judikatúru (sp.zn. III. ÚS 274/07 z 11. októbra 2007) týkajúcu sa možnosti súdnym výkladom odstrániť nedostatky legislatívnej činnosti odvolací súd musí zdôrazniť, že takéto odstraňovanie nemožno považovať za legislatívnu činnosť, ktorá by narúšala ústavný princíp trojdelenia štátnej moci. Sudca pri interpretácii normy správneho práva nesmie tvoriť, ale môže odhaľovať a formulovať vzťahy medzi jednotlivými právnymi normami vychádzajúc z účelu a zmyslu právnej úpravy. Jedinou požiadavkou, ktorá je pritom na sudcu kladená, je ústavná konformita výkladu (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky).

Sociálne poistenie vojaka z povolania v prejednávanej veci Výklad ustanovenia § 103 ods. 1, 2 zákona č.

328/2002 Z.z. vzniklo dňom vzniku služobného pomeru zložením služobnej prisahy. Chýbajúci ústrižok k Výkazu dôb v kádrovom materiálu žalobcu nemá za následok porušenie povinnosti žalovaného pri spracovaní Výkazu dôb Vojenskou katedrou VŠE C..

Vzhľadom na uvedené, najvyšší súd rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1, 2 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 250k ods. 1 OSP a § 492 ods. 1, 2 SSP tak, že v konaní neúspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.